

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Volilna reforma

Sedanja vlada je od prejšnje prevzela težke naloge, katerih ne ve, če bode mogla izvesti. Taka naloga je davčna reforma, reforma kazenskega zakona, celjsko vprašanje, in najtežja mej njimi je pa volilna reforma. Ta je prav za prav glavna naloga koalicije, kakor se vidi iz vladne izjave pri njenem nastopu. Od nje je največ odvisen obstanek ali padec sedanje vlade in sedanjega sistema. Druga vprašanja imajo le bolj stranski pomen in imajo le po tem nekaj več važnosti, v kolikor so v zvezi z volilno reformo. Celjsko vprašanje je jako kočljivo, a lahko rečemo, da bi ne delalo nobenemu ministru sivih las, ako bi ne bilo volilne reforme. Za teh šest Slovencev, ki so v koaliciji, in za grofa Hohenwarta bi se knez Windischgrätz malo brigal, da bi le za volilno reformo ne potreboval dvetretjinske večine in zatorej konservativnega kluba.

In v tej važni reformi je pa koalicija še jedva storila kak korak. Tu se vidi vso njena nenaravnost in lahkomisljenost koalicijskih državnikov. Povsod drugod bi se večina, ki prevzame vladno, poprej spoznamela o načelih take važne reforme, predno prevzame vladno krmilo, le v Avstriji ni treba nobenega načrta za vladanje. Grof Taaffe je jedenkrat nazval tako postopanje „durchföreten“. On je šel, a vlada se pa dalje ravna pa tem njegovem načelu, a prav za prav se še sedaj to v nekaki večji meri praktikuje, nego se je kdaj poprej. Niti vlada niti stranke same ne vedo, kaj hočejo storiti, le to jim je jasno, kaj ne hote. Zato se pa vselej baš tedaj pokažejo največje težave, kadar že mislijo, da se je našla pot iz zadreg.

Vsakemu je gotovo v spominu, kako je vlada sama zahtevala, da odsek za volilno reformo preneha vsa posvetovanja, dokler se ne dogovori s koalicijskimi strankami o glavnih načelih, da na njih podlagi izdela predlogo novega državnozbornskega volilnega reda. Vršila so se posvetovanja mej načelniki klubov in doseglo se je neko sporazumljenje. Že je bilo pričakovati, da se je našla pot iz zadrege. Toda bolj če se je širil krog tistih, katerim se je tajnost zaupala, tembolj je raslo nasprotje in naposled je vlada se prepričala, da ta pot do smotra ne vodi in velela je sklicati odsek in mu izročila vso stvar.

V kaki drugi državi bi vlada odstopila, ko bi videla, da prevzeti nalogi ni kos, kar je tukaj bilo jasno; a pri nas je pa vso butaro izvalila na parlament, ali odsek njegov. Ta se je ravno tako posvetoval in stvar naposled izročil pododseku.

V tajnem obravnavanju in pod pritiskom od zgoraj je ta odsek se zopet sporazumel o nekaterih načelih. Gospodje raznih strank so nekaj zatajili od svojih načel, da le rešijo sedanjo politično sistemo. Vse je bilo lepo. Liberalci so imeli nado, da v skupini malih davkoplačevalcev pokopljejo sedanje petakarje, da jim ne bodo več nagajali po mestih. Konservativci so se že veselili, da z osnovo kurije malih davkoplačevalcev se zopet njim ali vsaj krščanskim socialistom zagotovi nekaj mandatov. Le še nekatere podrobnosti, pa bi bila stvar dovršena. Mi nikakor ne dvomimo, da bi v odseku desetih tajnih svetnikov se bili do zadnje pičice sporazumeli, da ni stvar prišla v časopise. Kdo je izdal posvetovanje, pač nobeden ne ve, a konservativni, liberalni in poljski listi našli so na celem sporazumljenju polno napak. Posebno liberalnim listom ne ugaja kurija malih davkoplačevalcev, zlasti, če ni že zagotovljeno, da se bodo vanje dali spraviti

petakarji. Posebno sedaj, ko nadškof grof Schönborn v Rimu se bori proti krščanskim socialistom, ne kaže snovati nove kurije, ki bi bile pravo zavetišče protisemitom. Oficijozni listi se boje, da se vse delo razdere. Seveda je to šele začetek večjih nasprotstev. Ko bi stvar prišla iz pododseka v odsek, bi se šele pokazale nove težave. Tukaj bi šele posamični člani povedali svoje mnenje. Niti misliti ni, da bi se vsi podredili mnenju plemenitašev v pododseku.

Neki oficijozni list že izraža misel, da gospodje nimajo dobre volje, rešiti volilno reformo. Mi pa to že dolgo vemo. Že Taaffejevo volilno reformo so pokopali zaradi tega, ker sploh nobene volilne reforme ne marajo. Sicer je pa vlada že pri svojem nastopu postavila se popolnoma na napravo stališče, na stališče varstva politične posesti. To stališče je največji nesmisel, ki ga je mogel kdo izreči. Pri njem ni mogoča nobena volilna reforma. Naj se osnuje kaka nova kurija, ali naj se pomnože volilci v sedanjih kurijah, vsekako se mora politični upliv strank nekaj premeniti. Sloji, ki dobe na novo volilne pravice, bodo gotovo imeli nekaj upliva na politično življenje in toliko upliva morajo zgubiti sedaj vladajoči sloji.

Zato so pa konservativci zahtevali, da se v pomnoženju kmetjskih poslancev napravi neko protitežje proti novi delavski kuriji. Z njih stališča je prav, a liberalci pa v to ne morejo privoliti, ker bi sedanji meščanski element zgubil zopet mnogo upliva, če se na dveh straneh pomnože poslanci. Zastopnikov delavske kurije pač ni mogoče šteti za meščanske poslance, ker imajo druge interese, kakor meščanje. Poleg tega je pomisliti, da se pri taci pomnoženjih poslancev tudi premakne težišče narodne politike, ker narodne razmere v mestih in na kmetih, v višjih in nižjih stanovih niso jednake. Torej treba novih korektur. Lahko je umljivo, da se ne da nikakor obdržati sedanja politična posest, naj se stvar reši, kakor hoče. Smrtno klico ima torej koalicijska volilna reforma že v geslu koalicije. Naj si politiki še tako belijo glave, vselej jim mora izpodleteti, dokler ne popuste načela politične posesti, ki velja kot temelj koalicije. Dokler tega načela ne popuste, ni upati nobenega sporazumljenja, temveč težave se morajo vedno množiti, dokler se ne podere vse umetno zgrajeno koalicijsko poslopje in pod razvalinami pokoplje njene stavitelje.

Slovenci.

(Iz dunajskega tednika „Die Zeit“.)

(Dalje.)

Avstrijskih narodov pomlad je prinesla Slovence in poleg mnogih velicih prevar tudi nekaj pridobitev. Na graškem vsenčilišču so nekaj časa predavali praktične juristične predmete v slovenščini, zlasti Josip Krainz, kateri je s svojim delu izdanim in proslavljenim po prof. L. Pfaffu „System des österreichischen Staatsrechts“ prvi dokazal, da je kdo lahko učenjak, če tudi v slovenščini predava. Juridico-politična terminologija in prevod državljanskega zakonika preskrbel se je tudi za Slovence in državni zakonik je od tedaj izhajal tudi v slovenščini. (Iz tega časa izvira oficijelna raba imena „Slovenec“, ki je izpodrinil zgodovinsko nazivanje „vindiško, vindiški jezik“, in je ponižal v zabavlji, če tudi so z njima združeni slavni spomini n. pr. nastavljanje koroških vojvod v vindiškem jeziku, vindiška marka itd. Torej ravno nasprotno k razvoju imen „Pemec“ in Čeh.) Organi-

zacijski načrt za avstrijske gimnazije je vpeljal slovenščino kot obvezni predmet na popolnoma pomenjenih srednjih šolah, in tudi v ljudski šoli ni odšla materinščina s praznimi rokami, če tudi se je pomenčevanje naredilo za načelo. Leta absolutizma so služila za zbiranje v literarnem področju, dokler ni ustavna doba zopet omogočila vsestranske narodne delavnosti. K Družbi sv. Mohora v Celovcu, že od 1852. leta obstoječemu ljudskemu izobraževalnemu društvu, se je 1864. leta pridružila „Matica Slovenska“ z višjimi literarnimi nalogami, leta 1867. se je osnovalo še „Dramatično društvo“, tako so nastale čitalnice, sokolska in pevka društva po češkem in nemškem vzgledu. To delovanje je pospeševalo novo društveno in zborovalno pravo in s članom 19. državnih zakonov, ki zagotavlja popolno enakopravnost v šoli in uradu in poleg tega izključuje siljenje k učenju drugega deželnega jezika, dobili so Slovenci zakonita tla za svoje daljše prizadevanje na narodno-gospodarskem poprišču.

Moja naloga ne more biti, natančneje opisovati tega narodnega gibanja, ki se naslanja na novodobne, zlasti demokratične ideje. Omenjam le na kratko, da se slovstvo ozira pred vsem na potrebe kmetov in malih meščanov. Omenjena Družba sv. Mohorja, ki stoji na cerkveni podlagi, je relativno najogromnejši vzgled ljudskega izobraževalnega društva. Tako je štela 1894. leta 65.592 članov in daje slednje leto vsakemu članu za 1 gld. šest knjig v lepi opravi in z mnogobrojnimi podobami, tako poslednje leto: Prvi snopič zgodb svetega pisma, Molitveno knjigo krščanske device, Umna živinoreja, Naše škodljive rastline v besedi in podobah, jedno leposlovno knjigo in koledar z mnogobrojnimi manjšimi, poučnimi in pripovednimi sestavki. Vseh knjig se več natisne, nego je članov. Tako je lansko leto društvo razposlalo 400.000 knjig (jedno na tri Slovence), ki se razširijo do poslednje gorjanske slovenske vasi in s katerimi se seznanijo tisti, ki brati ne znajo, s tem, da jih jim drugi bero v dolgih zimskih večerih.

Seveda si Slovenci prizadevajo, da zadoste tudi višjim potrebam v praktičnih strokah in v znanosti in umetnosti. V poeziji pojavil se je takoj v začetku pristni pesniški talent, v Kranju umrl odvetnik Franc Prešeren (1800 do 1848), ki je gotovo najznamenitejši lirik in epik slovanskega juga. Kakšnega duha dete je bil, lahko sodi vsak Nemec sam iz Anastazija Grüna ode „An meinen Lehrer“. Pri današnjih pesnikih in leposlovcih vladajo kakor v vseh manjših slovanskih slovstvih še vedno z romantične tradicije; o ruskem realizmu, ki bi lahko jako plodovito deloval, ni nič slutiti vzlic vsemu panslavizmu. Karakteristična je odlična udeležitev duhovščine na vseh poljih slovstva; že s prvega je bila najbližje narodu, kajti izšla je popolnoma iz njega in se mu tudi ni mogla odtujiti kakor drugi stanovci. Pri tem seveda ni bilo moč izogniti se neki jednostranosti. Vender bi se motil, kdor bi mislil, da so bila zaprta vrata svobodnejšim in novodobnejšim idejam v slovensko slovstvo. Seveda se ne da tajiti, da imata baš najmlajša p. snika Gregorčič in Aškerc mnogo pretrpeti od klerikalnega časopisja in njiju ordinarijatov.

Moč Slovencev je v jedratem kmetjskem narodu, kateremu izobraževalne sposobnosti ni moč odrekati. Iz kmetjskega prebivalstva je izšla večina slovenskega razumnštva in se čuti z njim solidarično. Da se višje izobražen Slovenec izneveri svojemu narodu iz prevzetnosti ali dobičkarije, so dan-

danes že le izjeme. Pogostejše dogajajo se taki slučajji mej trgovci in obrtniki, ki pridejo s kmetov v mesta z mešovitim prebivalstvom; a tudi ti slučajji so redkejši, ker se narodna zavest vedno bolj širi. Tako je mogoče razložiti popolno poslovenjenje Kranjske in manjših mest in trgov na Goriškem in na Štajerskem. Mnogi kraji, ki še danes ugovarjajo dvojezični gimnaziji v Celju, se lahko tako rekoč čez noč poslovene, ako tja pride izvrsten odvetnik ali beležnik in če je uradništvo nevtrarno. Na ta način dobivajo Slovenci celo v večjih mestih, ki so z osredotočenjem uradov po odpravi patrimonijalnih sodišč, po absolutistični in nemškoliberalni dobi, po novodobnih občilih, po trgovini in kapitalu se močno ponemčili, vedno več moči in veljave. V Celju n. pr. se dvojezični gimnaziji pred vsem zaradi tega upirajo, ker se vladajoča stranka boji, da zgubi jeden volilni razred.

Kako si prizadevajo Slovenci v gospodarskem oziru izboljšati položaj narodu, kaže najbolje razvoj slovenskih posojilnic. Do leta 1881. je bilo samo sedem tacihi zavodov. Tedaj se je lotil sedanji poslanec celjskih kmetijskih občin, inženir M. Vošnjak, osnove zveze posojilnic in posledica temu je bila, da je koncem 1893 že bilo 60 tacihi kreditnih zavodov, in da se je njih število koncem 1894. leta povzdignilo že na 70. Slovenske posojilnice so osnovane večinoma po mešovitem sistemu na pol po Schulze-Delitzschem, na pol po Raiffeisnovem, in Miha Vošnjak je izdelal za domače razmere primerna pravila. Šele v zadnjem času poskuša se na Kranjskem po čisto Raiffeisnovem načelu. Prof. Jäger v Speyru v svojem delu „Der ländliche Personalscredit“ (Berlin 1883) posebej pohvalno omenja slovenskih posojilnic in naglašja, da so se brez deželne in državne pomoči povzdignile na visoko stopinjo. Za leto 1893. so najglavnejši podatki o 60 posojilnicah sledeči: denarnega prometa 16.110.943 gld., hranilničnih ulog 7.211.632 gld., posojil 7.426.349 gld., čistega dobička 93.832 gld., upravnih stroškov 39.433 gld., stanje rezervnega zaklada je pa kazalo 440.472 gld. Od posojil se navadno jemlje obresti po 5%, do 6% (obrestovanje ulog znaša 4½%). kar se pa že od več strani zmatra za previsoko. Znamenito je to, da je največ posojilnic na Štajerskem (21) in Koroškem (17). Osamosvojenje od nemškega kapitala se je Slovincem naravnost vsililo. Tako n. pr. štajerska deželna hranilnica načelno ni hotela dati nobenega posojila na prošnje, katerim je bila pridejana kaka slovenska priloga, in to v največ slučajih sodniška, kar je treba dobro zapomniti. Mariborska hranilnica je celo dalje časa naznanjala, da še slovenskih imen ne trpi. Nemška znanost se poslužuje slovanske popolnitve latinske abecede pri transkripciji vseh mogočih jezikov, da celo v delih o nemških narečjih. V Mariboru pa slovenski kmet ali meščan še proti dobrim obrestim ni dobil posojila, ako je pisal svoje slovensko ime pravilno s č, ne pa s tsch! Ni čudno, da so Slovenci začeli snovati večjo „Južnoštajersko hranilnico“, kar je vzbudilo mnogo hrupa, ko jo je dovolila vlada 1883. leta, kakor je sedaj hrup zaradi nameravane osnove dvojezične višje gimnazije v Celju. Ravno tako se je v Ljubljani morala osnovati mestna hranilnica, ker je samo se dopolnjujoče ravnateljstvo kranjske hranilnice, katera ima uloge skoro jedino od Slovencev (pupilarne denarje vsega Kranjskega), kazalo sovraštvo proti narodnosti svojih uložnikov. (Dalje prih.)

Državni zbor.

Na Dunaju, 21. marca.

Današnja seja poslanske zbornice je bila precej vibarna. Kriv je bil tega predsednik Chlumecky, čigar postopanje je časih očitna samovoljnost.

Začetkom seje je pravosodni minister grof Schönborn odgovarjal na interpelacijo Šamaneka glede krutega ravnanja z obsojenimi in v plzenski jetnišnici zaprtimi omladinci. Zavračal je vse pritožbe in zatrjeval, da se obsojenim omladincem prav dobro godi.

Posl. dr. Šamaneck je predlagal, naj se začne debata o ministrovem odgovoru, ker pa je nekaj meritornih besed znil, mu je predsednik Chlumecky zabranil govoriti. To je mej češkimi poslanci prouzročilo veliko razdraženost, kateri so dali duška z raznimi ostrimi vzkliki. Koalirana večina je Šamanekov predlog seveda odklonila.

Posl. dr. Brzorad je potem vprašal načelnika odseku za volilno reformo, hoče li sklicati

odsek na sejo. Časniki prinašajo natančna poročila o pododsekovih tajnih posvetovanjih. Časniki vedo torej dobro, kaj se godi v pododseku, člani odseka pa tega ne smejo vedeti. Tudi tiskovni bureau nemške levice, ki je obelodanil komuniké, ve dobro, kaj se godi v odseku. Umestno bi torej bilo, da se skliče odsek, da ga bo moči vprašati, ali naj bodo sedaj, ko se izdajajo pododsekove tajnosti, seje tega pododseka še vedno tajne.

Posl. Widmann kot načelnik odseka za volilno reformo je obljubil, da skliče odsek na sejo, ni pa črnil besede o tem, da se je pododsekova tajnost izdala.

Zbornica je potem nadaljevala razpravo o davčni reformi. Govorila sta poslancu dr. Scheicher in Bohaty ter finančni minister Plener, potem pa je posl. Klucky predlagal konec debate. Posl. dr. Gessmann je zahteval, naj se konstatuje sklepčnost. Opozicija je zapustila dvorano, da naredi zbornico nesklepčno, ker je hotela, da se razprava nadaljuje. Predsednik Chlumecky pa je tudi odlišle poslance štel mej navzočne, kar je obudilo veliko razburjenost. Poslanci Gessmann, Purghart in drugi so predsednika osebno psovali, pa trdokoži Chlumecky se za to ni zmenil.

Ko je govoril generalni govornik dr. Kramar, se je začela razprava o nekaterih drugih paragrafihi davčne predloge. Govorili so poslanci Serenyi, dr. Pergelt, dr. Engel, Kaiser, Scheicher in Rašin.

Koncem seje je posl. Adamek nujno predlagal, naj obrtni odsek čim prej, vsekako pa na jesen predloži novi obrtni zakon. Levičar Exner je govoril proti predlogu in ta se je tudi odklonil.

Prihodnja seja bo v soboto.

V Ljubljani, 22. marca.

Demokratstvo cerkve. Naš ponedeljski list daje „Slovenec“ povod za dolge razprave in napade proti nam. Predvčeraj je bil po nas po svoji navadi udaril s cepcem, včeraj pa nas drgne bolj z glace-rokovicami in nam hoče dajati neke nauke. Srečen pa s tem posebno ni, kajti prepričal nas ni. Priobčil je dolgo bogoslovno razpravo o demokratizmu cerkve, katerej se teoretično seveda nič oporekati ne da. Toda gospodje pri „Slovenci“ naj pišejo še tako dolge razprave o cerkvenem demokratizmu, ljudje bodo vendar demokratizem le tako razumeli, da imajo vmes kaj besede. Prepričan je lahko, da velika večina ljudij njegovih in drugih katoliških listov učenih razlag o cerkvenem demokratizmu niti ne bere in pojme tako tolmači, kakoršen pomen imajo navadno v življenju. In baš to ljudsko tolmačenje je odločilno za daljši razvoj mišljenja. S tem, da so začeli govoriti o krščanskem demokratizmu, so hoteli klerikalci pridobiti razne kroge za katoliško stvar, ali bolje za klerikalizem, a sedaj se pa kaže, da ljudje nečajo stvari razumeti, kakor so tisti želeli, ki so jo jeli razširjati. Stvar je taka, in je vsa modrost „Slovenčevih“ urednikov ne bode nič premenila. Zato pa ostanemo pri tem, da je geslo o podemokracenju cerkve, ker se je vrglo mej ljudstvo, česar pa nismo storili mi, moralo škodovati škofovski avtoriteti. Le čisto naravno je, da so tisti, ki so jeli sklicevati katoliške shode, se v svojih namenih precej zaračunili. Pri vsacih shodih, razun v šoli in cerkvi, hočejo ljudje sami kaj vmes govoriti in, da se na njih mnenje ozira, in vsled tega je čisto naravno, da so katoliški shodi morali pripeljati do razmer, zaradi katerih je potoval kardinal grof Schönborn v Rim. Sicer se pa nam nima podtikati nobena krivda, kajti mi nismo nikdar propovedovali demokracije cerkve, nikdar priporočali katoliških shodov, temveč smo le opozorili, da je to, kar se sedaj že marsikje kaže, le naravna posledica dogodkov. „Slovenec“ je povsem zgrešil pravo addresso, če je v tem oziru mislil karati nas. Morda bode „Slovenec“ se proti nam skliceval na nemške katoliške shode, ki se vrše mnogo let, a niso imeli teh žalostnih posledic. V Nemčiji so razmere zaradi boja s protestantizmom precej drugačne kakor drugod, a tudi ondu se zadnje čase nekaj kaže, kar utegne škofom biti ravno tako nepovoljno, kakor je krščansko socialno gibanje na Dunaju. Če „Slovenec“ nahaja v takem tolmačenju krščanskega demokratizma kal krivoverstva, naj ne išče krivca pri nas, temveč pri tistih, ki so razširjali ideje, tak sad rodeče.

Drugo leto jednoletnih prostovoljcev. Rezervnih častnikov je sedaj toliko, da jednoletni prostovoljci ne postanejo takoj po dovršenem izpitu častniki, temveč še le čez nekaj let pridejo

na vrsto. Zaradi tega se je jelo misliti, da naj bi se odpravilo drugo službeno leto za tiste jednoletne prostovoljce, ki ne napravijo izpita. To pa ni več potrebno, kajti to drugo leto je le imelo namen, priganjati jednoletne prostovoljce, da se naj marljivo pripravljajo za častniški izpit. Vojna uprava pa vendar ne misli v odpravo drugega službenega leta privoliti. Boji se namreč, da bi prememba jednega paragrafa vojnega zakona vzbudila željo po drugih spremembah. Poleg tega bi pa jednoletni prostovoljci potem tudi nekoliko manj se pripravljali za častniški izpit, ker bi utegnili zopet postati pomanjkanje rezervnih častnikov, a če to ne, pa bi bili slabše izvežbani, ker bi tako marljivi ne bili svoje službeno leto, ko bi se jim ne bilo bati, da se jim vojaško službovanje še podaljša, ako ne zadoste zahtevam po izpitu. Pač je vojna uprava pripravljena administrativnim potom nekatere jednoletne prostovoljce drugo leto pustiti na dopust.

Hrvatski škofje. Več hrvatskih listov je že prvi pot odsvetovalo hrvatskim škofom hoditi v Budimpešto k glasovanju o cerkvenih predlogah, ker je Hrvatska samostojna v pravnem in bogočastnem oziru in je torej ne briga, kako te stvari uredé Madjari. Ti državnopravni pomislili pa niso odvrčali nadškofa zagrebskega Posilovića, da ne bi bil šel tedaj v Budimpešto. Nadškofovo postopanje se s tem opravičuje, da je nekaj zagrebske nadškofije na Ogerskem in da je tudi ban šel k dotičnemu glasovanju. Posilovićevo postopanje je tem ložje tolmačiti, če je tudi vrtislavski nadškof član sleškega deželnega zbora, da si njegov škofijski sedež niti v Avstriji ni. Škof Strossmayer pa prvi pot ni šel v Budimpešto, pa tudi sedaj ne pojde. Ban in Posilović sta pa šla. Kar se tiče bana, bi pač Hrvatje najraje videli, da že vendar jedenkrat ostane kot ministerski predsednik v Budimpešti in se več ne vrača v Zagreb.

Papeževa izjava o civilnem zakonu. Papež je v konzistoriju izrekel svoje obžalovanje, da se vzlic vsemu upiranju škofov in katoliškega ljudstva na Ogerskem le uvede civilni zakon. V tej svoji izjavi izraža željo, da bi tisti, ki imajo moč v rokah, spoznali, kako škodljivo in nepravilno je, katolikom usiljevati zakon v obliki, kakor ga je cerkev že stokrat obsodila. Država ima pač pravico urejati državljanske zadeve zakona, a o zakonu samem pa ima odločevati samo cerkev. — Ta izjava ne obsega nič novega, kar bi cerkev že ne bila izjavila, a vsekako je pa za ogersko vlado jako neprijetna baš sedaj, ko so se začele razprave v gospodski zbornici.

Nemški kulturonosci v Afriki. Poslanec Bebel je na podlagi zasebnih pisem pri budgetni debati več rečij navel, ki kažejo, kako širijo kulturni Nemci civilizacijo in omiko po Afriki. Polkovnik pl. Scheele, bivši generalni guverner v Vzhodni Afriki, je dal sedem zamorcev obesiti, ker mu niso hoteli odgovorjati, kar jih je vprašal. Nekoč so se prišli domači trgovci pritoževati, kako se ž njih rojaki grdo dela v ječi. Generalni guverner je pa nevoljen kar dal pripeljati dva vjetnika in jih pretepsti v pričlo deputacije, da je videla, kako delajo omikani Nemci z domačini. Vsi nemški uradniki v Afriki so podkupljivi. Bebel ni hotel povedati, kdo mu je pisal. Državni tajnik Marschall je pa poslancu hladnokrvno odgovoril, da se stvar ne bode preiskavala, če Bebel ne pove, od kod je vse izvedel. Take pritožbe se bodo vrgle v papirni koš. Seveda vlada bi rada le tiste kaznovala, ki so to stvar razkrili.

Protisemitska zmaga v Nemčiji. V Schmal-kaldenu pri ožji volitvi ni voljen socialni demokrat Huhn, temveč protisemitski pastor Iskraut. Za poslednjega je glasovalo mnogo liberalcev, o katerih se je mislilo, da se volitve ne udeležijo ali pa bodo volili socialnega demokrata. Kadar gre proti socialistom, si torej tudi protisemitje in pa liberalci podajo roke, to je pač prav podobno avstrijski koaliciji, kjer tudi skupno delujejo prejšnji največji nasprotniki.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 21. marca. (Zvišanje voznihi cen in doklada uradnikom.) Ko so se po dolgotrajnem moleđovanji l. 1873 zvišale plače državnim uradnikom, rekel je takrat poslanec p. Greuter prav dobro, da je nova regulacija plač podobna drevesu, na katero iz neba pada dobrodejna rosa; v obilni meri dobivajo mokrota vrhne veje in peresa, a na spodnje kaplja le toliko, kar je zgornjim ostalo. Prav skromno zvišala se je

plača nižjim uradnikom in dale so se jim borne petletnice, mej tem ko so se višjim razredom odmerile petletnice, znašajoče kar po 500 do 1000 gid. Da s tako regulacijo plač nižje uradništvo ni bilo nič kaj zadovoljno, umevno je samo ob sebi, in ko se je v teku 15 let vse, kar potrebuje uradnik za se in za svojo obitelj, izdatno podražilo, tako da pri vsej skromnosti troški niso bili v nikaki pravi razmeri z dohodki, oglašili so se zopet nižji uradniki ter z raznimi peticijami prosili pomoči. A na vse prošnje odgovarjalo se jim je vedno po starem receptu, da država nima denarja. To pa ni bila in ni resnica: kajti četudi se je že nekaj časa sem sleherno leto za vojaštvo po štiri do šest milijonov več dovolilo, kakor prejšnje leto in nikdo državnih poslancev vsled tega niti besedice ni črnil, tudi nikdo ne vprašal, kje se bodo zahtevani milijoni dobili, imela je vendar država vsako leto mnogo milijonov prebitka, ki je v kratkih letih konci 1893 narasla na 210 milijonov. Očividno je tedaj, da vsakoletni dohodki zaveč milijonov presegajo troške in da bi torej država brez pomisleka prav lahko ustregla priznanim opravičenim prošnjam nižjih državnih uradnikov, to tembolj, ker bi vsacega uradnika popolno zadovoljno zvišanje plač najnižjih štirih razredov znašalo le polpeti milijon, prvo leto pa vsled odtegnjenih taks le tri milijone. In glejte, te svote ni mogoče dati od onih velikanskih vsakoletnih prebitkov, ki so le za l. 1893 znašali trideset milijonov. Kaj tedaj država ukrene, da dobi svoto 2,950.000 gid., ki je potrebna, da se državnim uradnikom, profesorjem in drugim državi služočim osebam nakloni provizorična subistenčna doklada? Zvišala bo letos od 1. julija naprej vozne cene na državnih železnicah, tako da bo lahko tudi vsak prosjak, ki se bo jedenkrat peljal po državni železnici, porogljivo mahnil ob malho svojo, rekoč, glejte tudi jaz prinašam za doklade državnih uradnikov; s tem činom dala bo država sama pravo zausnico ugledu svojih uradnikov. Z novim davkom hoče torej država to pridobiti, kar bo po dolgoletnem prosjačenju dala svojim uradnikom. To je za državo, ki ima v svojih pokladnicah čez dvesto milijonov nakopičenega prihranjenega denarja, nedostojno. V prav čudni luči pokaže se nam tu finančni minister; ako se hoče pobahati s svojim gospodarstvom, udari po onem delu svoje bisage, kjer so nakopičeni prihranjeni milijoni, češ, tu so dokazi uzornega mojega gospodarjenja; ako pa uradniki prosijo in prosijo, da bi se jim čez dvajset let vendar jedenkrat zvišale plače, pokaže jim drugi, raztrgani del svoje bisage, češ, saj vidite, da nimamo denarja. Mi iz srca želimo, da se državnim uradnikom že vendar jedenkrat sedanjim razmeram primerno in zdatno zvišajo plače, a denarja za to pa državi ni treba okrog iskati, najmanj pa pri zvišanju vozniških cen na državnih železnicah; država ima denarja dovolj, to kažejo ogromni prebitki, le dobre volje ji je treba; z dobrimi, sladkimi besedami in s hvalisanjem pa uradnikom ni pomagano in jim tudi ne bo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. marca.

— (Slovensko gledališče.) Sinočna predstava se je vršila na korist našemu vrlemu tenoristu g. Benešu. Začetkoma je beneficijant pel veliko arijo Edgardo iz opere „Lucije Lamermorske“. Pel je jako dobro s čutstvom in fino nuancirano, ter bil odlikovan s krasnim vencem. Potem se je igrala zabavna veseloigra „Ženski jok“. Igralo se je gladko in točno in je občinstvo odlikovalo gospodični Slavčevo in Nigrinovo ter gg. Anica in Danila z živahnim ploskanjem. Končno se je pela „Cavalleria rusticana“ in sicer tako izborna, kakor doslej pri nas še nikdar. Občinstvo je z burnim opetovanjem ploskanjem izražalo v prvi vrsti dični primadoni gosp. Leščinski ter gg. Benešu in Nolliju pa tudi gospodičnima Towarnicki in Nigrinovi svoje priznanje. Zbor je bil izvrsten. Vsa čast mojstru Beniškemu!

— (Slovenskega planinskega društva) zabavni družbinski večer dne 18. t. m. v hotelu pri „Slonu“ se je jako dobro obnesel tembolj, ker se je udeležilo večera lepo število dam. Predavanja gosp. prof. Borštnerja o Ojstrcu (Obir), katero je trajalo blizu jedno uro, je tudi radi tega poslušalcem posebno ugajalo, ker je predavatelj razkazoval razne slike, panorame in karte, tičoč se njegovega predavanja. Prihodnje predavanje vršilo se bode dne 30. t. m. s sodelovanjem tamburaškega zbora.

— (Nevarnost povodnji.) Ljubljana je začela zadnje dni precej naraščati. Za zdaj je še sreča, da so noči mrzle in da se vsj čez noč, ko zmrzuje, ustavi pritok voda, drugače bi bilo barje gotovo že preplavljeno. — S Krškega se poroča, da je Sava zadnje dni narasla za meter in da še vedno narašča. V Zagrebu je kazal merilec včeraj zjutraj 1.94 metra nad normalom. Zatorej je magistrat storil vse potrebno, da se prebivalci v okolici zagrebški oskrbe s potrebnimi čolni in bakljami za slučaj povodnji.

— (Konji splašili) so se včeraj popoldne fijakarju Matevžu Oblaku ter dirjali po Tržaški cesti do deželnega gledališča, kjer se je voz prevrnil ter so se tudi konji ustavili. Posestnik voza prišel je pri tem pod voz, vendar k sreči ni bil poškodovan.

— (Koncert bratov Szabó) bo v soboto in v nedeljo zvečer v hotelu „Pri slonu“. Na programu so tudi slovanske skladbe.

— (Pogon.) Mestna straža Ljubljanska aretovala je danes čez 20 beračev in beračic iz tujih občin, ki navadno ob petkih prihajajo v Ljubljano beračiti. Aretovane osebe odgnale se bodo v dotične domovinske občine.

— (Ponarejalci srebrnih goldinarjev.) V Kamniku so zaprli redarji te dni tri osebe, ki so izdajale ponarejene srebrne goldinarje. Natančna hišna preiskava ni imela uspeha. Izdani ponarejeni srebrnjaki so se konfiskovali. Tudi v Mengšu je na semnju neznanec izdal dva jednaka ponarejena srebrna goldinarja.

— (Narodna čitalnica v Kranju) priredi v nedeljo dne 24. marca v društvenih prostorih postno veselico s tamburjem, petjem, deklamacijo in dram. predstavo. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

— („Učiteljsko društvo radovljiškega okraja“) bo dne 4. aprila ob 11. uri zborovalo v Ljubnem. Na dnevnem redu je pročitilo gosp. Karol Simona „Kdor se je ta žanje“, ter posvetovanje, kako bi se vršila slavnost v spomin nadučitelja Marka Kovšče.

— (Posojilnica za Staritrj-Lož in sosedstvo) bo imela dne 28. marca ob 10. uri dopoldne v društveni pisarni svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— (Volitve v okrajni zastop ptujski) so se vršile te dni in je kakor smo že javili, zmagala narodna stranka v skupini veleposestnikov, tako da je zdaj v okrajnem zastopu 22 slovenskih in 17 nemških zastopnikov, jeden pa je nevtralen. Nemci so zastavili vse svoje moči, da bi zmagali v skupini, a dobili so samo 50 glasov, slovenski kandidatje pa po 178. Štirideset volilcev bi skoro ne bilo moglo priti čez Pesnico, ki je bila jako narasla, primorani so bili jo prejezditi.

— (Umor in požar.) Na Runči v ormoškem okraju je bil pred kratkim umorjen viničar Simončič. Morilci so pokradli, kar so mogli in potem kočo Simončičevo zažgali. Sodišče je zaprlo umorjenčevega soseda Alojzija Skuhala, na katerega leti sum, da je storil to hudodelstvo.

— (Pred porotnim sodiščem v Celovcu) imel se je te dni zagovarjati znani tat Jakob Golob zaradi hudodelstva tatvine in javnega nasilja. Golob prišel je bil lansko jesen tudi v Ljubljano krast. Ko ga je mestna policija zasledovala, ranil je bil v n ki gostilni na Brezovici precej nevarno mestnega redarja Slanovca ter se potem podal v Trst, kjer ga je tamošnja policija aretovala. Ker ga je deželno sodišče v Celovcu iskalo zaradi raznih tatvin, izvršenih na Koroškem, izročila ga je Tržaška policija deželnemu sodišču v Celovcu. Golob bil je obsojen na 8 let težke ječe.

— (Osobne vesti.) Pri davčnih uradih za Primorsko so imenovani: Kontrolor Gregorij Šubic, davkarjem v IX. čin. razr.; pristav Ivan Slokar, kontrolorjem v X. čin. razr.; rač. praktikanta Jožef Sfiligoj in Oktavian Marizza pristavoma v XI. čin. razredu. — Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Celji, Oskar Orozel je imenovan avskultantom za Štajersko.

— (Slovenske šole v Gorici.) Poroča se nam, da je naučno ministerstvo že zaukazalo mestnemu magistratu goriskemu, da mora ustanoviti slovensko ljudsko šolo.

— (V kaznilnici v Gradiški) se je v sredo obesil kaznjenec Leis. To je kaznjence silno razburilo in nastal je majhen upor, kateri pa se je koj udušil.

— („Klub biciklistov tržaškega Sokola“) priredi v soboto dne 23. t. m. v dvorani „Tržaškega Sokola“ veselico. Program: Prvi del. 1.) Uvodna uvertura po motivih opere: „Ponesrečeni biciklist“. Prvi nastop znamenite godbe slovečih škripačev iz Lačne vasi. 2.) „Vinska poskušnja ali velika krockarija“ renomiranih rekordistov v posuševanju polnih sodčkov. Pretresujoč prizor iz življenja malomestne honoracije. Komičen spev za zvonke moške glasove s spremljevanjem milozvočnega klavirja, obelodanil Luka z rudečim smrčkom. NB Na to točko ne vesele se samo poslušalci in poslušalke, nego i predstavljalci, ker bode uspeh nad vse pričakovanje. 3.) „Wei-hai-wei!“ triumfalna koračnica kitajska v proslavo velikanske zmage nad Japonci v letu 107842 kitajskega čitanja. Uglasbena po komponistu Klik-klank-klonku, vozaču velikega bobna kitajske dvorne kapele. Drugi del. 1.) „Nos gospoda sodnika“ ali „Zanimiva pravda iz renesanskega veka“. Velik humoristično-tragičen, zgodovinski romantičen melodram v jednom dejanju. Navlašč za ta večer iz starih spisov in zaprašanih folijantov izbran, v moških in ženskih rimah skovan po pl. Borovščakovem in še plemenitejšem Janku Tolminkem. 2.) „Skipping-polka“, nov spiritističen, patentovan, „glasbotvor“. Posebno priporočljiv užitek za kolesarje, ki se radi izdrsnejo. Tretji del. „Nastop akrobatov“.

Bratje Kostolomci: izvajajo najmočnejše kolobocije in prevračanja kozlov, kot kačji in kavčukovi možje. Četrti del. Predpustni potpouri. Muzikalni „Mixed pikles“, katerega godejo, pojó in kvakajo nedosežni umetniki iz vseh šestih krajev sveta. Prvi in zadnji nastop v Trstu. NB. Proizvajanje tega izvanrednega umotvora se je zakasnilo vsled snežnih zametov v predpustu in pride torej strmečemu človeštvu štoprav sedaj — t. j. v postu — pred oči in pred ušesa. Izvršujoči umetniki: 1.) Ser-vacij Cigumigu, komorni virtuos Nj. visosti kraljice Kalakave. 2.) Jonatan Klimpaklampa, profesor pijanistike z vršca gore Popokatepetel. 3.) Benvenuto Tremolini, professore di bel canto na slovečem konservatoriji v Jokohami. 4. Mister John Rom-tiddibom, tambourmajor prvega polka mornarskih dragoncev iz Fidchou-otokov. 5.) Василий Грероповичъ Куприяновъ, I. kontrabasist dvorne opere na Novoj zemlji. 6. Martinež Bomratatados, toreador furioso de Guadaluppa in Patagonia, solist na velikem bobnu in činelah. Peti del. Nastopi nedosežni umetnik na blagodonečem „Lajerkostnu“: Achille Pifferrari iz Kalabrije. Komur še ne bo zadosti, naj počaka potrpežljivo, kajti takoj na to sledi prosta zabava, pri kateri se pije, poje in puši kakor kdo zna in more. Začetek: Ko ura bo devet, — Treba bo začeti; — Ko jutranji zapoje zvonec, — Bo pa... Konec.

— (Hrvatski Sokol) v Zagrebu se bode udeležil vsesokolskega shoda, ki bode povodom etnografske razstave v Pragi dne 20. junija. Pri tej priliki bode „Hrvatski Sokol“ predstavljal hrvatske narodne običaje in igre. Pozivlje torej vse, katerim je znana kaka prava hrvatska narodna igra, da jo opišejo natanko in pošljejo Sokolu. Ako se oglasi vsaj deset hrvatskih rodoljubkinj, bi se izvajala tudi kmetska svatba in narodno kolo.

* (Vesten župan.) Staro mestece Breže na Koroškem je imelo župana, katerega je vse prebivalstvo visoko čislalo in kateremu je mestni odbor tako slepo zaupal, da na kako skonstrucijo nihče še mislil ni. Župan dr. Jobst je bil tudi dež. poslanec. Te dni se je odpovedal mandatu za deželni zbor in — pobegnil. Pokazalo se je, da je poneveril nad 20.000 gid.

* (Nesreča na železnici.) Blizu St. Pöltena je nocoj razpočil kotel lokomotive, ki je peljala osobni vlak z Dunaja v Solnograd. Eksplozija je bila strahovita. Strojevodja, kurilec in jeden konduktar so bili na kosce raztrgani, lokomotiva povsem razdejana. Vagoni so bili le neznatno poškodovani.

* (Poneverjenje na ogerski pošti.) Židovski poštni oficijal v Rabu, Makso Klopfer, je poneveril 22.000 gid. in pobegnil. Policija je zasledila, da se je odpeljal na Dunaj.

* (Pijani voli.) V Monakovem so iz neke pivovarne voli peljali pivo na železniško postajo. Nekaj časa so se opotekovali, potem so se pa začeli valjati po cesti in jih ni bilo moči spraviti po konci. Pozvani živinozdravniki je konstatoval, da volom ni nič drugega, kot da so — pijani. Dognalo se je, da so voli na dvorišču pivovarne stali dlje časa poleg odprtega soda piva, iz katerega so pili in se opili.

* (Vse zna!) Srečna Nemčija! Cesarja ima, ki zna vse. Cesar Viljem ni samo vojskovodja in politik, ekonom in učenjak, razume se tudi na vse umetnosti: zložil je in uglasbil „Sang an Aegir“, razsoja o umotvorih prvih arhitektov in kiparjev, sedaj pa je razstavil tudi sliko, katero je sam izdelal. Ker se je na sliki podpisal, je umevno, da jo kritika hvali na vse pretege.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista sta poslala:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Vesela družbica v Bistri 12 kron, zložene povodom godovanja gosp. Jos. Verbiča iz Bistre. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Za družbo sv. Cirila in Metoda za Istro: G. Koloman pl. Čaić, lek. asistent v Ribnici, 5 kron 60 vin., nabrane v malem veselem društvu. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzjavke.

Dunaj 22. marca. Proračunski odsek se je danes posvetoval o budgetnem provizoriju in ga vzprejel. Poslanci Herold, Kozłowski in Beer so govorili o drugem letu, kateri morajo službovati tisti prostovoljci, ki ne narede častniške skušnje. Vsi so zahtevali, naj se to odpravi. Minister Welsersheimb jim odgovarja.

Dunaj 22. marca. Pododsek za volilno reformo, sklican, da se končno izreče glede

predloženega načrta, se je dlje časa posvetoval, a jedinstvo se ni doseglo. Povod je vprašanje o volilni pravici petakarjev.

Budimpešta 22. marca. Včeraj se je v magnatski zbornici končala generalna debata o cerkvenopolitičnih predlogih. Pri glasovanju je za predloge glasovalo 119 članov, proti njim pa tudi 119. Vsled tega je v današnji seji dirimiral predsednik Szlavy za predloge, katere so torej vzprejete. Zbornica je takoj začela specialno debato.

Pariz 22. marca. Kralj Aleksander in razkralj Milan, ki sta se s kraljico Natalijo popolnoma sporazumela, se odpeljeta v nedeljo čez Dunaj v Beligrad.

Madrid 22. marca. Liberalna stranka je Sagasti odrekla svojo podporo. Novo vlado sestavi najbrž Canovas.

Kahira 22. marca. Kediv je imenoval Slatin beja za pašo in ga naprosil, naj vstopi v egiptsko službo.

Opera!

Začetek ob 1/8. uri zvečer.
Stev. 69. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 655

V soboto, dne 23. marca 1895.

**Na korist kapelniku „Dramatičnega društva“
Hilariju Benišk-u.**
Tretjikrat:

Urh, grof Celjski.

Izvirna opera v treh dejanjih. — Spisal Anton Funke. — Uglasbil Viktor Parma. — Kapelnik g. Hilarij Benišek. — Režiser g. Jos. Noll.

Kolo v tretjem dejanju priredil g. Ivan Zirkelbach.
Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.
Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27.
Prihodnja predstava bo v torek, dne 26. marca 1895.
Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Umrli so v Ljubljani:

17. marca: Stanko Križ, krčmarjev sin, 10 mesecev. Križevniški trg št. 2. — Dr. Martin Dolničar, zasebnik, 87 let, Dunajska cesta št. 15. — Frančišek Marinka, delavec, 63 let, Sv. Petra cesta št. 54. — Frančišek Markič, dninar, 22 let, Hrenove ulice št. 15.

18. marca: Jera Gorjanc, gostija, 58 let, Frančiškanske ulice št. 6.

19. marca: Alojzij Potokar, delavčev sin, 10 mesecev. Karolinska zemlja št. 22. — Marija Dolinar, kuharica, 37 let, Poljanska cesta št. 18. — Frančiška Janežič, sirota, 7 let, Kurja vas št. 11.

20. marca: Katarina Dobrave, posestnica, 81 let, Hrenove ulice št. 5.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
21. marca	7. zjutraj	730.6	2.2° C	sl. j.vz.	obl.	0.00
	2. popol.	731.1	6.6° C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	732.6	0.2° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 3.0°, za 0.9° nad normalom.

Dunajska borza

dne 22. marca 1895.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 70 "
Avstrijska zlata renta	124 " 60 "
Avstrijska krona renta 4%	101 " 15 "
Ogorska zlata renta 4%	124 " 20 "
Ogorska krona renta 4%	99 " 15 "
Avstro-ogorske bančne delnice	1087 " — "
Kreditne delnice	404 " 40 "
London vista	123 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60 " 10 "
20 mark	12 " 03 "
20 frankov	9 " 74 1/2 "
Italijanski bankovci	46 " 45 "
C. kr. cekini	5 " 77 "

Spomladni telegram!

Najnovejše

v konfekcijah za gospe in dekleta

kakor: dežni plašči, jaqueti, pelerine,
capes, bluze,

dalje (311—1)

blago za obleke za gospe in gospode
priporočila po izredno nizkih cenah

Anton Schuster

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah.

Salon o konfekcijah za gospe v I. nadstropju.
Katalogi in vzorci zastoj in poštne prosto.

„Kupuj pri trgovcu, a ne pri branjevcu!“

pravi star pregovor.

To velja po vsi pravici o mojem etablissementu, kajti le tako velika prodajalnica, kakršna je moja, ima valed tega, da kupuje jako velike množine blaga, ki jih plačuje sproti v gotovini, in valed drugih ugodnih okoliščin minimalne stroške, ki so potem v prid tudi kupcem.

Dražestni vzorci zasebnim naročiteljem zastoj in poštne prosto. — Knjige vzorcev z bogato vsebino, kakršnih doslej še ni bilo, za krojače poštne prosto.

Blago za obleke.

Peruven in doeking za visoko duhovščino, potem blago, kakor je predpisano za c. kr. uradniške uniforme, tudi za veterance, gasilna društva, telovadce, livreje, sukno za biljarde in igralne mize, prevleke za vozove.

Največja zaloga štajerskega, koroškega, tirolskega lodna itd. za gospe in gospe po originalnih tovarniških cenah v tako veliki izbiri, kakršne ne more nuditi niti dvajseterna konkurenca.

Največja izbira samo finega, trpežnega sukne-nega blaga za gospe, v najbolj modernih barvah. Blago, ki se da prati, potni plačidi od 4—14 gld., potem tudi krojaške potrebščine (kakor podšiv za rokave, gumbi, šivanke, konec itd.).

Ceni primerno, pošteno, trpežno, čisto volneno suk-neno blago in ne malovredne cunjice, ki komaj toliko stanejo, kolikor iznaša zaslužek krojačev, priporočila

J. STIKAROVSKY

v Brnu (Avstr. Manchester).

Največja tovarniška zaloga sukna v vrednosti 1 milij. gld.

Razpošiljanje le proti povzetju.

Svarilo! Agenti in krošnjari prodajajo svojo nič-vredno robo čisto za „Stikarovsky-jevo blago“. Da se pride takim sleparijam v oči, ki so na škodo p. n. kupovalcem, javljam, da takim ljudem ne prodajam blaga pod nobenim pogojem. (19-5)

Priporočamo vsem osobam, kojih polt je občutna in jako hrapava, da se umivajo s slovečim **Doeringovim milom** s sovo. Po umivanju s tem milom ne nastane nikako peče in raz-tezajoče čustvo. Polt postane nežna in prožna. **Pristno Doeringovo milo** (s sovo) dobiva se povsod komad po 30 kr. 4 (61—2)

Gen. zastopstvo: A. Metsch & Co., Dunaj, I., Lugeck 3.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omenjeni prihajali in odhajali časi označeni so s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmund, Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Eger, Karlovo varo, Francovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnegrad, Dunaj via Amstetten.

Ob 12. uri 25 min. dopoldne osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.

Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selthal v Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inno-most, Regnic, Ouh, Genevo, Paris, Steyr, Linz, Gmund, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Eger, Francovo varo, Karlovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijnih varov, Plzeň, Budejovice, Solnegrada, Linca, Steyra, Gmund, Ischl, Aussee, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Beljak, Franzensfeste, Trbiš.

Ob 5. uri 19 min. zjutraj osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijnih varov, Plzeň, Budejovice, Solnegrada, Linca, Steyra, Paris, Genevo, Ouh, Regnic, Inno-most, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Ljubno, Pontabel, Trbiš.

Ob 9. uri 32 min. popoldne osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabel, Trbiš.

Ob 9. uri 25 min. zvečer osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena iz Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabel, Trbiš.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 33 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 8. uri 5 min. popoldne " "

Ob 6. uri 50 min. zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika

Ob 11. uri 15 min. dopoldne " "

Ob 6. uri 40 min. zvečer " "

Kdor hoče

dobro pivo in vino

piti, izvoli zahajati

v gostilno „Pri solncu“

Ključarske ulice št. 5. (312 1)

Srajce za gospe

za koje se garantuje, da se dobro prilagajo, iz najboljšega materijala, z gladkimi prsi po gld. 27-50, z v gube nabranimi prsi po gld. 29-12 komadov, prodaja promptno iz zaloge ali pa narejene po meri, kakor tudi najfinije in najsolidneje (1854-9)

v ovratnikih in manšetah.

Henrik Kenda, Ljubljana.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, skuženem želede, pomnjanju slasti do jedij itd.

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja škatljica samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Dosiva se pri (123-21)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

Poslaja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Št. 4222.

Razpis ponudbe.

V občini Sv. Peter na Krasu prezidala se bode

bolnišnica za silo proti koleri.

Stroški za prezidanje prevdarjeni so na 1490 gld. Oni, ki želé prevzeti to stavbo, naj se oglašé do 25. sušca t. l. pri županstvu v Sv. Petru, kjer sta razpoložena načrt in proračun. Ponudnik mora uložiti 5% vadij.

C. kr. okrajno glavarstvo v Postojini

dne 12. sušca 1895.

Proti kašlju in nahodu, osobito pri otrocih, proti zasliženju, boleznim v vratu, železcu in mehuru priporočila se najbolje

koroški rimski vrelec.

(3) Najfinjša namizna voda. (251)

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u, Dunajska cesta.

VABILO

rednemu občnemu zboru

„Posojilnice za Stari trg-Loč“ in sosedstvo

kateri bode

dne 28. marca 1895 ob 10. uri dopoldne v društveni pisarni.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blagajnikovo.
3. Poročilo nadzorovalnega odbora.
4. Volitev 7 članov v nadzorovalni odbor.
5. Razni nasveti.

K polnoštevilni udeležbi vabi častite deležnike najuljudneje

ravnateljski odbor.